

#dichtbijjou

Definitieve congresstekst Power On!

11 december 2021

Definitieve congresstekst Power On!

11 december 2021

1. Inhoudsopgave

1. Leve de creativiteit!	3
2. Vertrouw op verantwoordelijkheid!	5
3. Omarm de gewone mensen!	7
4. Zorg voor elkaar!	9
5. Kies voor het leven en de liefde!	11
6. Stop de vervreemding!	13
7. Reanimeer de democratie!	15
8. Maak ecologie terug sexy!	17
9. Gebruik de technologie, maar laat je niet gebruiken!	19
10. Europa, versterk ons in de wereld!	21

1. Leve de creativiteit!

- 1 We geven scholen meer ruimte om zelf te beslissen hoe ze het onderwijscurriculum vorm geven en de eindtermen realiseren. Zo stimuleren we scholen om de hoogste onderwijskwaliteit na te streven en garanderen we dat cultuur, creativiteit en innovatie een volwaardige plaats krijgen in het curriculum.
- 2 Scholen stellen hun gebouwen en speelplaats ter beschikking voor en/of na de schooldag of tijdens het weekend. Zo kunnen alle leerlingen deelnemen aan sportactiviteiten, STEM- en technische academies en deeltijds kunstonderwijs (DKO). In elke gemeente moet er op deze manier een divers en kwaliteitsvol vrijetijdsaanbod zijn, gespreid over alle scholen.
- 3 Het is niet meer dan logisch dat leraren, die levenslang leren moeten stimuleren bij hun leerlingen, zelf ook de kans krijgen om dat te doen. Daarom krijgt de nascholing van leraren meer aandacht, budget en vrije ruimte. We streven naar hetzelfde niveau als onze buurlanden. Om die visie op talentontwikkeling uit te bouwen, moet het momenteel beschikbare budget omhoog.
- 4 Projectmiddelen in de kunstensector verdelen we in nauw overleg met de sector. We geven hen de volledige verantwoordelijkheid door het oprichten van culturele fondsen naar analogie met Literatuur Vlaanderen en het Vlaams Audiovisueel Fonds zodat onafhankelijke experts per discipline beslissen over de verdeling van projectsubsidies. Dit mag niet gepaard gaan met een toename van beheerskosten of zitpenningen.
- 5 We maken de opdracht van de leraar flexibel, en drukken prestaties niet langer uit in de uren dat men voor de klas staat. We beschouwen alle taken van de leraar als een pakket waarbij bv. ook de zorg voor het welzijn van de leerlingen en andere ondersteuning hun plaats hebben. Op basis van de talenten en expertise van leraren, in combinatie met de noden van de leerling en de school kan deze opdracht in dialoog ingevuld worden. Dit creëert tevens de mogelijkheid voor scholen om leraren aan te trekken op basis van de schoolnoden binnen de cultuur van de schoolorganisatie. Zo kunnen scholen een modern personeelsbeleid voeren.
- 6 We leggen beslissingsbevoegdheden lager, en gaan voor gedeeld leiderschap in elke schoolomgeving. Zo wordt de directiefunctie ingevuld op maat van de school en kan deze verdeeld worden over meerdere personeelsleden. Deze dynamiek zorgt voor een gunstig schoolklimaat en voor het verbeteren van leerlingresultaten. We activeren het lerarenberoep door van leraren 'ondernemers van leren' te maken. Ze krijgen de ruimte om samen te werken met collega's zodat ze taken onderling kunnen verdelen volgens hun passie en expertise.
- 7 We korten de zomervakantie van het leerplichtonderwijs met 2 weken in. Deze 2 vakantieweken worden elders in het schooljaar toegevoegd. Zo ontstaat er een meer evenwichtige spreiding tussen de lesweken en de vakantieweken. Dit biedt leerwinsten voor leerlingen, zeker in sociaaleconomisch zwakkere positie of leerlingen met leerproblemen, die anders te veel kennis verliezen.
- 8 We werken de verschillen tussen het zelfstandigen-, ambtenaren en werknemersstatuut weg. We vertrekken hiervoor vanuit het werknemersmodel waar we zoveel mogelijk uitzonderingen uitfilteren. Op die manier vergroten we de loopbaanmobiliteit en maken we het makkelijker om van statuut te veranderen.
- 9 We streven naar 0 bureaucratie voor zelfstandigen en KMO's met digitale basisregistratie binnen de 24 uur. We integreren alle registratieformaliteiten en kijken hiervoor naar de ondernemingsloketten.

- 10 | We kiezen resoluut voor de uitbouw van een lerende samenleving waarbij elk individu de kans krijgt om talenten verder te ontwikkelen. Lokale besturen hebben hierbij een regierol om alle actoren gaande van opleidingsverstrekkers tot bedrijven en individuen te verbinden. Nabijheid staat centraal. Gemeenten worden zo uitgebouwd dat burgers worden gestimuleerd om zich levensbreed te ontwikkelen. Lokale besturen krijgen hierbij de nodige ondersteuning.
- 11 | We stimuleren maximaal het attesteren en certificeren van verworven competenties. We bouwen leerwegen zo transparant mogelijk uit zodat elk talent stapsgewijs kan groeien.

2. Vertrouw op verantwoordelijkheid!

- 12 We geven ouders en grootouders meer tijd om te besteden met hun (klein)kinderen. Ouders moeten tot één jaar na de geboorte de zorg voor hun pasgeborene zelf kunnen opnemen. Dit bereiken we enerzijds door een uitbreiding van de moederschapsrust tot 26 weken voor elk statuut (waarvan 15 weken verplicht voor werknemers en ambtenaren). Anderzijds willen we een uitbreiding van het geboorteverlof voor de partner naar 26 weken (waarvan 15 weken verplicht voor werknemers en ambtenaren). De facultatieve periodes kunnen ook door de grootouders opgenomen worden.
- 13 Pleegouders nemen een zeer belangrijke en noodzakelijke taak op in de opvoeding van kinderen en jongeren die kort- of langdurend in hun pleeggezin verblijven. Om hen de kans te bieden net als andere ouders tijd te maken voor opvoeding en zorg, voeren we pleegzorgverlof in. Dit aan dezelfde voorwaarden als het ouderschapsverlof. Voor elk pleegkind kunnen de pleegouders 4 maanden pleegzorgverlof opnemen.
- 14 Elke leerling die aan het secundair onderwijs afstudeert moet minstens 3 weken effectieve ervaring opgedaan hebben door (onder begeleiding) mee te draaien in een werkomgeving in profit, overheid of social profit.
- 15 Sommige jongeren hebben speciale noden, voelen zich niet goed in hun vel, hebben nood aan een luisterend oor, of hebben actieve hulp nodig. We investeren meer in universele en vroegpreventie met een nabij aanbod in elke Eerstelijnszone. Zo kan sneller naar oplossingen worden gezocht. Meer gespecialiseerde hulpverlening sluit nauw aan op preventie en eerstelijnsdiensten zodat snelle doorverwijzing mogelijk is waar nodig.
- 16 We voeren een verplichte samenlevingsdienst in om een maatschappij te bouwen die warmer is en zorgt voor elkaar. De samenlevingsdienst volgt na het afstuderen. Deelnemers krijgen een dagvergoeding. De Samenlevingsdienst wordt vervuld bij een breed scala aan goede doelen, social profit of lokale overheden. Ze leren de maatschappij, waarin ze hierna zelfstandig zullen functioneren, op een andere, bredere manier kennen terwijl dit hen tijd geeft om een eigen plek te zoeken in onze complexe samenleving. Daarnaast zorgt de samenlevingsdienst voor een verbondenheid van de jongeren onderling binnen hun generatie, los van opleidingsniveau.
- 17 De fiscale aangifte wordt verder vereenvoudigd. We werken verder aan vooraf ingevulde aangiftes waarbij maximaal door de overheid gekende informatie wordt gebruikt. Daarnaast wordt een online AI-assistent ontwikkeld die de burger en ondernemer interactief begeleidt bij het invullen van de belastingbrief.
- 18 We gaan resoluut voor een automatische toekenning van alle rechten en voordelen. Tegen 2026 moet de toekenning gebeuren op basis van inkomen in plaats van statuut waarbij ook werkenden met een lager loon rechthebbende zijn. De voordelen worden geleidelijk uitgefaseerd om activiteits- en promotievallen te vermijden.
- 19 We fusioneren de verschillende sociale zekerheidsdiensten geleidelijk aan, en kiezen voor één organisatie. Op die manier moet de gegevensdeling verbeteren en dient de overgang tussen stelsels vereenvoudigd te worden.
- 20 In een kenniseconomie is menselijk kapitaal de belangrijkste grondstof die we hebben. We bouwen één leer- en loopbaanrekening uit waarin iedereen, los van statuut, recht heeft op steun om de drempels 'tijd' en 'geld' te overwinnen. Deze steun is voor 10 jaar opspaarbaar, zodat ook lange opleidingen gericht op een volledige carrièreswitch hiermee gevolgd kunnen worden. Overheid, werkgevers, sectoren maar ook werknemers/zelfstandigen zelf kunnen deze rekening spijzen. Net als pensioensparen geven we een fiscaal voordeel aan 'leersparen'.
- 21 Kwalificatieveroudering vormt een nieuw sociaal risico waar werknemers en ondernemers in krimpsectoren extra vatbaar voor zijn. We voorzien in extra incentives om hen naar arbeidsmarktgerichte opleidingen toe te leiden in functie van een duurzame loopbaan.

- 22 | Op de leeftijd van 45 jaar krijgt elke burger het aanbod voor een loopbaanscreening. Tijdens deze screening wordt samen met de betrokkene diens loopbaan geanalyseerd. Er wordt gekeken welke evoluties mogelijk of wenselijk zijn en welke ondersteuning en opleiding hiervoor beschikbaar is. Op deze manier wordt het midden van de loopbaan een nieuwe springplank om deze met meer energie verder te zetten of nieuwe richtingen te verkennen.
- 23 | Sectoren die de komende jaren een krimp verwachten kunnen meestappen en investeren om zo latere duurdere afvloeiingen voor te zijn. De sectorfondsen evolueren hiervoor richting echte loopbaanfondsen die via informatie, begeleiding en korte trainingen transitie op de arbeidsmarkt ondersteunen. Op deze manier willen we werk maken van een proactief herstructureringsbeleid.
- 24 | Vandaag is zwemmen in open water verboden, tenzij het toegelaten is. We willen, die logica omdraaien. Zwemmen in open water wordt toegelaten, behalve als het verboden is. Een verbod blijft mogelijk om veiligheids- en gezondheidsredenen.
- 25 | We willen de open ruimte en de natuur teruggeven aan de mensen om er verantwoord gebruik van te maken. Daarom laten we ook wildkamperen principieel toe in Vlaanderen, behalve waar het verboden zou zijn om welbepaalde redenen. Hierbij moet telkens minstens 150 m van bewoning gebleven worden. Vanzelfsprekend mag hierbij geen afval achtergelaten worden en dienen veiligheidsregels zoals voor houtvuur gerespecteerd te worden.

3. Omarm de gewone mensen!

- 26 | Kinderopvang kan een flinke hap uit het gezinsbudget wegnemen. Wanneer deze kost te hoog wordt, dan kan men in een situatie terechtkomen waarbij het niet loont om meer te werken. Dit is vooral het geval voor werkende mensen met een lager inkomen. Voor elk kind moet er recht zijn op inkomensgerelateerde kinderopvang, die toegankelijk en betaalbaar is voor iedereen en die toelaat dat mensen hun kinderwens en professionele loopbaan kunnen realiseren.
- 27 | Om meer mensen toe te laten een woning te kopen dienen de registratierechten op het verwerven van de enige, eigen woning te worden afgeschaft.
- 28 | De evolutie van de woningprijzen dient beter weerspiegeld te worden in de gezondheidsindex en derhalve de indexering van de lonen.
- 29 | Mensen worden in België te zwaar belast op hun inkomsten uit werk. Werken moet lonen. We gaan daarom voor een dual income taks. Dat betekent dat we deels belasten op inkomsten uit werk en deels op inkomsten die voortkomen uit vermogen. Met de invoering van een dual income taks voeren we een belastingverlaging door voor de werkenden, via een verhoging van de forfaitaire aftrek van de beroepskosten. Het in rekening brengen van inkomsten uit vermogen mag immers globaal niet leiden tot een belastingverhoging. Vermogensinkomsten worden aan een vast tarief belast. We voeren een belastingvrije som in op inkomsten uit vermogen.
- 30 | We schaffen het fiscaal voordeel voor de aankoop van een tweede woning af.
- 31 | We pleiten voor een internationale minimumtaks van 21% voor internationale bedrijven met een omzet van minstens 750 miljoen euro. Deze wordt betaald in het land waar ze hun producten en diensten aanbieden. Zo dragen multinationals net als onze eigen ondernemingen, waar de vennootschapsbelasting 25% bedraagt, bij aan de samenleving waar ze hun winsten maken. Dit is één van de manieren om gigantisme te dwingen tot het leveren van een faire bijdrage.
- 32 | Bij het overlijden van de partner zorgen we ervoor dat de overgangsuitkering apart belast wordt als een tweede gezinsinkomen. Zo vermijden we het zwaarder belasten van de overblijvende partner.
- 33 | Energie vormt een belangrijke uitgavenpost in vrijwel elk gezinsbudget. De prijs van energie speelt bijgevolg een belangrijke rol bij de koopkracht van gezinnen. Maar ook in de concurrentiekracht van de bedrijven. Het is dan ook van belang dat de energieprijzen niet de pan uit swingen. Daarom willen we inzetten op de energienorm, die de verschillen in energiekost met de ons omliggende landen opvolgt, grote plotse prijschommelingen tegengaat en de niet te verantwoorden verschillen corrigeert.
- 34 | We vervangen aftrekposten voor fiscale rechten of -voordelen bij de belastingbrief zo veel mogelijk door een onmiddellijke toekenning aan de burger en ondernemer. Op die manier moet de burger geen bank spelen voor de overheid en kan hij/zij de extra middelen meteen inzetten waar deze voor bedoeld zijn maar vermijden we ook oneigenlijk gebruik van aftrekposten en een ingewikkelde fiscale aangifte.
- 35 | Steden en gemeenten moeten tegen 2035 gemiddeld 12% sociale woningen op hun grondgebied realiseren. Dit kan zowel via sociale woningbouw als via sociale verhuur van private huurwoningen.

- 36 Om meer mensen toe te laten een eigen woning te verwerven moeten we alternatieve financieringstechnieken zoals onroerende leasing, erfpacht of het verwerven van aandelen via een wooncoöperatie, alsook innovatieve woonvormen ingang laten vinden. Dat kan de overheid, onder andere, doen door proefprojecten rond innovatieve woonvormen op te zetten of te overleggen met banken om mogelijke drempels voor financiering weg te nemen. Ook lokale overheden kunnen een belangrijke rol spelen, bijvoorbeeld door te onderhandelen met projectontwikkelaars.
- 37 Vandaag moeten loopbaanjarren bestaan uit een minimaal aantal gewerkte dagen per jaar om in aanmerking te komen voor de loopbaanvoorwaarde voor vervroegd pensioen en voor het recht op het minimumpensioen. Echter, mensen betalen elke dag dat ze werken bijdrage voor hun pensioen. Het is dan ook logisch dat ook hier elke gewerkte dag in rekening wordt gebracht.
- 38 Mensen moeten over voldoende keuzevrijheid beschikken voor wat betreft hun werk – levensbalans. We vinden dat mensen moeten kunnen kiezen wanneer ze tussen 62 en 67 jaar met pensioen gaan. Deze keuze zal wel een invloed hebben op het pensioenbedrag met een bonus en een malussysteem.
- 39 We zetten maximaal in op het werkbaar maken en houden van jobs. Als gezinspartij pleiten we ervoor om de balans tussen werk en gezin te vrijwaren en ook werkstress, één van de voornaamste risicofactoren bij burnout, te reduceren. Werkbaarheid moet in elke onderneming hoog op de agenda staan. Vorming, al dan niet gefaciliteerd door de overheid, voor leidinggevenden is hierbij van groot belang.
- 40 We zorgen ervoor dat personen met een beperking of met een (tijdelijk of chronisch) gezondheidsprobleem, op hun manier, volwaardig kunnen deelnemen aan onze samenleving. Mensen met een arbeidshandicap worden actief uitgenodigd om aan de slag te gaan, om een job te vinden, zij het deeltijds, steeds op maat van hun noden en mogelijkheden, zonder het risico om uitkeringen zoals een integratietegemoetkoming of inkomensvervangende tegemoetkoming volledig te verliezen. Op die manier krijgt elkeen de kans zich te ontplooiën als individu en als werknemer of als zelfstandige in de maatschappij.

4. Zorg voor elkaar!

- 41 Via een hervorming van de ziekenhuisfinanciering creëren we de hefboom om de ereloonsupplementen voor zorgverstrekkers af te schaffen. Toegankelijke en betaalbare zorg is immers een topprioriteit, maar we verzetten ons tegen een gezondheidszorg met twee snelheden, waarbij wie het kan betalen, betere zorg krijgt. Dat de dienstverlening in een eenpersoonskamer duurder is, is begrijpelijk. Maar het kan niet zijn dat een arts daar meer aan verdient. We moeten wantoestanden aanpakken.
- 42 Alle zorgverstrekkers moeten zich op termijn conventioneren. Zo garanderen we betaalbare kwalitatieve zorg voor iedereen.
- 43 Iedereen moet beroep kunnen doen op een vaste huisarts(enpraktijk) die zijn globaal medisch dossier beheert. Een vaste huisarts(enpraktijk) kan een patiënt beter opvolgen door kennis van zijn of haar voorgeschiedenis, geneesmiddelengebruik en bepaalde levensgewoonten met het oog op preventie. Zeker mensen in kwetsbare omstandigheden kunnen hier baat bij hebben. Om artsen aan te moedigen hierop in te zetten, verhogen we het forfaitaire bedrag dat zij ontvangen per ingeschreven patiënt via het globaal medisch dossier.
- 44 We nemen maatregelen om het tekort aan huisartsen tegen te gaan, door met subquota voor artsen studenten toe te leiden naar knelpuntspecialismen zoals huisartsengeneeskunde.
- 45 We gaan voor een generatieverbod op tabak. Om een rookvrije generatie in het leven te roepen, verbieden we de verkoop van tabak liefst op Europees niveau, aan iedereen die geboren is na 2010. Dat naar analogie van het Nieuw-Zeelandse verbod.
- 46 Jonge mantelzorgers verdienen meer ondersteuning. Scholen voeren een speciaal beleid voor hun scholieren die mantelzorg opnemen. Dat kan inhouden: het in kaart brengen van jonge mantelzorgers, het aanstellen van een vertrouwenspersoon en het voorzien in redelijke faciliteiten met betrekking tot examens, huistaken, verplichte aanwezigheden. We zorgen voor financiële ondersteuning van de jonge mantelzorgers waar nodig.
- 47 Armoedebestrijding is een belangrijk thema dat we ook lokaal moeten aanpakken. Het moet een thema zijn in de beleidsplanning van elke gemeente. De lokale armoedetoets kan hierbij een goed instrument zijn.
- 48 Personen met een beperking moeten volwaardig kunnen participeren aan het maatschappelijke leven. Daarom moeten we naar hun noden luisteren en de drempels die ze ondervinden, in de samenleving wegnemen. We betrekken hen structureel bij alle aspecten van het beleid. Zo dragen ze hun steentje bij tot de ontwikkeling van een algemene inclusietoets, die ook voor andere doelgroepen nuttig kan zijn.
- 49 Personen met een zorg- en ondersteuningsnood moeten volwaardig kunnen participeren aan het reilen en zeilen van hun woon- en leefplaats. Voorzieningen ontplooiën zich tot warme en open huizen, waar bewoners en bezoekers zich thuis voelen, waar er wordt geluisterd naar ieders individuele voorkeuren en waar de bewoners een heldere stem hebben in het beleid van de voorziening.
- 50 EHBO-cursussen zijn gericht op ongevallen met lichamelijke kwetsuren. Daarnaast of ter aanvulling ervan voorzien we een cursus gewijd aan psychische problemen (EHBP) en aan het omstaanderseffect in geval van zinloos geweld, pesterijen, discriminatie en haatspraak. Het omstaanderseffect houdt in dat omstaanders vaak niet of te laat reageren. Deze cursus, wordt net als de EHBO-cursus, breed ingezet in scholen, bedrijven en verenigingen zodat er een voldoende groot en nabij aanbod is.
- 51 Groene zorg maakt het mogelijk dat kwetsbare personen een nuttige dagbesteding hebben op een zorgboerderij, dicht bij de planten en de dieren. Doorgaans gaat dit over mensen met een beperking of psychische problemen. Deze groene zorg willen we uitbreiden naar nieuwe doelgroepen: dementerende mensen, kinderen, langdurig werkzoekenden, mensen met burnout, ex-gedetineerden, verslaafden, erkende vluchtelingen,....

- 52 | Grote ontwikkelingsprojecten moeten goed geïntegreerd zijn in de buurt, een sociale mix realiseren en een maatschappelijke meerwaarde zijn. Daarom moeten ze voorzien in een combinatie van gemeenschapsfuncties zoals een winkel, school, apotheek, gezondheidscentrum, buurthuis of een kinderopvang naast (sociale) woonunits, parken, parkings en speelpleinen.
- 53 | Voor senioren zetten we in op alternatieve woonvormen, die rekening houden met wat men nog wel en niet meer kan. We denken daarbij vooral aan kleinschaligere woonvormen die ervoor zorgen dat mensen langer en gelukkiger in een huiselijke context kunnen wonen. Diverse manieren van co-housing bijvoorbeeld, waarbij een aantal ouderen samenwonen in een huis, zorgen ervoor dat ze elkaar kunnen helpen en als groep relatief zelfstandig kunnen leven. Waar nodig, is er aanvullende hulp van zorgverleners. Deze woonvormen kunnen de solidariteit versterken en het risico op eenzaamheid verminderen.
- 54 | Leegstaande kerken krijgen in samenspraak met de kerkfabriek, lokale besturen en de lokale verenigingen en gemeenschap een respectvolle nieuwe bestemming. Een kerk brengt mensen samen in het centrum van het dorp of de stad. Die meerwaarde moet behouden blijven in herbestemmingen die sociaal relevant en gemeenschapsbevorderend zijn.
- 55 | We maken van Vlaanderen een 'Blue Zone'; met name een regio waar mensen langer en gezonder leven. Daartoe worden (bijkomende) middelen ingezet die aan de lokale besturen worden toegewezen vanuit het gemeentefonds, voor investeringen in de gezondheid en het gezond leven van mensen.

5. Kies voor het leven en de liefde!

- 56 Elk kind heeft recht op een geweldloze opvoeding. Alle vormen van fysiek, seksueel en psychologisch geweld zijn uit den boze. Het gaat erom dat een kind respectvol wordt opgevoed waarbij het zich veilig en geborgen voelt. Dit principe wordt verankerd in het Belgische Burgerlijk Wetboek.
- 57 Het belang van het kind vormt de leidraad en is een belangrijke verantwoordelijkheid voor een drager van het beroepsgeheim. Toch zijn er vele hulpverleners die handelingsverlegenheid of -onzekerheid ervaren, uit angst om het beroepsgeheim te schenden of de vertrouwensband met de cliënt te beschadigen. Daarom voeren we de kindreflex in voor alle hulpverlenende beroepen: in alle situaties wordt er consequent in de eerste plaats aan het welzijn voor het kind gedacht. Dit handelingskader bevat een zes stappenplan met informatie en tools om hulpverleners die met volwassenen werken, te helpen bij het detecteren van verontrustende gezinssituaties, het gesprek te kunnen aangaan, en de veiligheid zo snel mogelijk te herstellen. Hulpverleners krijgen versterking in het zoeken naar oplossingen voor kindermishandeling, waar nodig met inschakeling van extra hulp en melding.
- 58 Wanneer minderjarigen vandaag de dag therapie wensen, vragen vele therapeuten nog schriftelijke toestemming van de ouders. Wilsbekwame minderjarigen vanaf 12 jaar moeten hier autonoom kunnen over beslissen. Zo kunnen ze de nodige zorgen krijgen, ook zonder dat ze hun ouders hierbij moeten betrekken.
- 59 Gendergerelateerd geweld moeten we op een holistische manier aanpakken, waarbij preventie, hulpverlening, politie en justitie op elkaar zijn afgestemd. De integrale aanpak van de Zorgcentra na Seksueel geweld breiden we uit naar extra lokale contactpunten. Zo bieden ze meer (psychologische) nazorg aan slachtoffers dichtbij huis.
- 60 Genetische screening die mogelijke aandoeningen opspoorde, zal in de toekomst steeds beter en uitgebreider kunnen. De keuze tussen weten en niet weten, blijft echter een fundamenteel recht. Screening mag nooit verplicht worden, bijvoorbeeld door werkgevers. Met de gegevens moeten we zorgvuldig omspringen. De privacy primeert. De gegevens mogen nooit een rol spelen bij het afsluiten van verzekeringen.
- 61 Koppels met een kinderwens die drager zijn van zieke genen, kunnen hun toevlucht zoeken tot een techniek waarbij er een in vitro-embryo tot stand komt. Bij dit embryo worden de zieke genen weg geselecteerd. Deze ingreep is enkel toegelaten voor ernstige ziekten die zich met grote waarschijnlijkheid zullen manifesteren. Er wordt een richtinggevende lijst opgesteld van ernstige aandoeningen die jaarlijks geactualiseerd wordt. Geslachtsselectie of selectie omwille van esthetische of persoonlijkheidskenmerken, kan voor ons niet.
- 62 Nieuwe technieken zoals de IVG-techniek maken nieuwe dingen mogelijk, zoals een kind bij halebikoppels dat genetisch verwant kan zijn aan beide ouders. Deze en andere toepassingen kunnen een uitkomst bieden in uitzonderlijke situaties, maar mogen nooit leiden tot commercialisering en het creëren van de volmaakte mens. Daartoe worden richtlijnen opgesteld door een interfederale onderzoeksinstantie die een samenwerkingsverband is van de FOD Volksgezondheid en de Fondsen voor wetenschappelijk onderzoek (FWO en FNRS); naar het voorbeeld van het Nederlandse ZonMw.
- 63 Vrouwen en mannen moeten, ongeacht de leeftijd, volledige terugbetaling krijgen voor anticonceptie, in het bijzonder voor omkeerbare langdurige anticonceptie zoals het spiraaltje.
- 64 Donorkinderen, kinderen geboren na een discrete bevalling en geadopteerden, moeten toegang krijgen tot hun afstammingsgegevens. Vanaf de leeftijd van 18 jaar kunnen ze de identiteit van hun donor of biologische ouder opvragen in een interfederaal afstammingscentrum, indien ze dit wensen. Zo willen we de rechten van het kind behartigen. Deze kinderen hebben hun situatie immers niet zelf gekozen in tegenstelling tot een donor of een adoptieouder.

- 65 | Sekswork bevat een groot gevaar op uitbuiting en aantasting van de menselijke waardigheid. Soms kiezen mensen bewust voor dit beroep. Dus moeten we er voor zorgen dat ze de nodige bescherming kunnen krijgen. Daarom voorzien we in een sociaal statuut voor de sekswerker. Dat laat ook meer efficiënte controle op misbruik toe.
- 66 | Wie denkt aan het levenseinde, denkt vaak meteen aan euthanasie. We vinden het belangrijk dat mensen over alle mogelijke vormen van levenseindebegeleiding geïnformeerd worden en dat ze tijdig hun wensen kunnen kenbaar maken. Een proces van vroegtijdige zorgplanning, waarbij mensen dit alles kunnen bespreken met hun arts en naasten, moeten we inschrijven in de wet op de patiëntenrechten. Het voeren van gesprekken over het levenseinde, moet een belangrijke plaats innemen in de opleiding van artsen.
- 67 | We maken tijdig en verder werk van vroegtijdige zorgplanning. Palliatieve zorg moet in de thuissituatie en in ouderenvoorzieningen mogelijk zijn. De vraag naar euthanasie kan door een betere en tijdige gespreksvoering en zorgplanning openlijk besproken worden, zodat de wensen van de betrokken persoon, of hij/zij dementie heeft of niet, in samenspraak met zijn naasten duidelijk geformuleerd kunnen worden.

6. Stop de vervreemding!

- 68 De kennis van de Nederlandse taal is dé belangrijkste opstap naar een succesvolle integratie. Het aanleren van Nederlands stopt niet na het volgen van de verplichte inburgeringscursussen en het afleggen van de test. We pakken nieuwkomers vast en laten hen niet los. We begeleiden hen naar de gepaste cursussen en omgeving waar ze permanent met onze taal in contact komen. Zo versterken ze hun kennis en behouden ze die. Wie nood heeft aan extra uren Nederlands om de gewenste kennis te verwerven, moet hierop een beroep doen.
- 69 De kennis van de tweede landstaal gaat bij onze jongeren achteruit. Nochtans is het logisch dat men in België de twee landstalen beheerst. Daarom schrijven we in de Grondwet in dat vanaf het vijfde leerjaar in het lager onderwijs lessen in de tweede landstaal moeten worden gegeven. Ook immersieonderwijs kan hiertoe bijdragen.
- 70 Binnen de integratieketen krijgt het buurtniveau een belangrijke plaats. Het is in de eerste plaats een plek waar nieuwkomers opgevangen worden. We zijn voorstander van stabiele, lokale opvanginitiatieven. Het is immers de plek waar de nieuwkomer vertrouwd raakt met de buurt en de buurt vertrouwd raakt met de nieuwkomer. Om de integratie van nieuwkomers te versterken, bouwen we een systeem van vrijwillige gemeenschapsdienst uit. Dat moet nieuwkomers in de gelegenheid stellen om rechtstreeks in contact te komen met en ervaring op te doen over het functioneren van onze samenleving.
- 71 In het terugkeerbeleid streven we naar een betere samenwerking met de landen van herkomst. Daartoe moeten sterkere incentives en hefboomen worden ingezet, zowel in het visumbeleid als in het buitenlandse en handelsbeleid.
- 72 Telkens opnieuw tonen studies en onderzoeken aan dat er nog te veel discriminatie bestaat, of het nu op de arbeidsmarkt of op de woningmarkt is. Dat mogen we nooit aanvaarden. Willen we discriminatie effectief aanpakken, dan zullen we de praktijktesten moeten versterken. Dat betekent in de eerste plaats er gevolgen aan verbinden.
- 73 We willen 1.000 extra buurtregisseurs om het samenleven in onze buurten te verbeteren. Wijkwerkers, opbouwwerkers of jeugdwerkers zijn vertrouwde gezichten die mensen in de buurt helpen om hun weg te zoeken in de complexe samenleving. De Vlaamse/Brusselse overheid maakt budget vrij voor steden en gemeenten om deze mensen aan te werven.
- 74 We gaan voor een omslag naar een echte buurtpolitie en zien erop toe dat de extra investeringen die voorzien zijn bij de politie – 1.600 politieagenten per jaar – in het bijzonder ingezet worden om de lokale nabijheidspolitie te versterken en extra wijkagenten aan te werven. We zetten sterk in op de fietsbrigades bij de politie, zodat de politie nog meer dan vandaag aanspreekbaar is en elke buurt kent en aandoet, en er geen no go-zones ontstaan.
- 75 We hebben bijzondere aandacht voor de verhouding tussen kinderen, jongeren en politie en bij uitbreiding andere veiligheids- en hulpdiensten. De specifieke situatie van kinderen en jongeren vraagt gespecialiseerde kennis en vaardigheden bij politie- en veiligheidsdiensten, zodat ze de rechten en het welzijn van kinderen op elk moment kunnen waarborgen.
- 76 We zullen nooit geweld tegen leden van de politie- of andere hulpdiensten tolereren. Ze zetten zich dag in dag uit in om onze veiligheid te garanderen en verdienen enkel respect. We hameren dan ook op een nultolerantie voor geweld tegen politie én hulpverleningsdiensten. Daarom willen we de strafmaat zoals bepaald voor daden van agressie tegen hulpverleners versterken, zodat die op dezelfde wijze worden bestraft als daden van agressie tegen politie. Een hervorming van het Strafwetboek kan daarvoor zorgen.
- 77 We geven de straat terug aan de mensen. Wegen zijn middelen om van A naar B te gaan, maar ook ontmoetings- en speelplekken. Daarom roepen we lokale besturen op om te voorzien in een snelheidsverlaging van 50 naar 30 kilometer per uur in de dorps- en stadskernen. We scherpen de handhaving van de verkeersregels aan en leggen de weginfrastructuur zo aan dat zachte weggebruikers beschermd worden.
- 78 Om nieuw leven in een buurt of schoolomgeving te blazen of ze te verbeteren, lanceert de Vlaamse overheid nieuwe wijk- en schoolcontracten met laagdrempelige subsidiëringvoorwaarden, waar lokale besturen op kunnen intekenen.

- 79 | We kiezen resoluut voor gedeeld gebruik van publieke gebouwen en hun voorzieningen (speelplaatsen, parkeergelegenheid,...) zoals scholen, verenigingslokalen en andere gemeentelijke infrastructuur. Ook de gebouwen van de federale, Vlaamse en Brusselse overheid worden hierin betrokken. Zo benutten we deze ruimte maximaal. Voor de toegang, het beheer en het onderhoud van deze lokalen roepen we de vrijwillige functie van een buurt- of dorpsconciërge in het leven, die in nauw contact met de buurtregisseur werkt.
- 80 | Met buurtpunten creëren we in dorpen en kernen waar nabije voorzieningen, diensten, winkels en openbaar vervoer (bijna) verdwenen zijn, een warme plaats, dicht bij huis, met ruimte voor spontane ontmoeting en een aantrekkelijk aanbod van lokale goederen en diensten. Zo zetten we in op multifunctionele één-haltewinkels en ontmoetingsplekken. Deze buurtpunten geven kernen zo opnieuw een kloppend hart. Ze kunnen bovendien gekoppeld worden aan stations en mobipunten en bieden ook mogelijkheden voor de herbestemming van stationsgebouwen, in samenwerking met en overleg tussen de NMBS en de lokale besturen. In deze buurtpunten richten we ook een digipunt in waar inwoners gratis toegang tot het internet en digitale toestellen krijgen en waar de nodige begeleiding of hulp aanwezig is.
- 81 | Bancaire dienstverlening moet maximaal nabij en toegankelijk blijven, ook voor wie niet-digitaal of niet-mobiel is. Wanneer een kantoor in de buurt ontbreekt, dienen de financiële instellingen te voorzien in bankneutrale kantoren of contactpunten.
- 82 | De overheid moet haar medezeggenschap behouden of opnieuw verhogen op het vlak van de strategische infrastructuur voor energie, water, spoor, luchtvaart en telecom. Deze investeringen in strategische sectoren moeten gepaard gaan met duidelijke sociale en ecologische doelstellingen.

7. Reanimeer de democratie!

- 83 | Om de band tussen burgers en volksvertegenwoordigers zo hecht mogelijk te houden, gaan we naar kleinere kieskringen. Zo hebben we echt volksvertegenwoordigers die hun kiezers herkenbaar vertegenwoordigen.
- 84 | We gaan voor een afschaffing van de opvolgerslijsten en van de overdracht van de lijststem, om de kiezers meer zelf de vervanging van hun vertegenwoordigers te laten bepalen en hun voorkeur niet ondergeschikt te maken aan de lijstsamenstelling door de partijen. De lijststem zelf mag wel blijven bestaan, om kiezers toe te laten een ideologische partijstem uit te brengen of de lijstvolgorde als dusdanig goed te keuren, maar zonder de lijststemmen nog te verdelen over de kandidaten overeenkomstig de lijstvolgorde.
- 85 | We versterken de rol van de verkozen parlementen in het stelsel van de scheiding der machten, door het parlementaire werk te focussen op haar hoofdtaken: het uitzetten van de grote lijnen van het beleid in algemene wetgeving en de controle op de uitvoerende macht. Daarom moeten er een stevigere beleidsondersteuning van de parlementaire fracties komen en gewijzigde procedures voor de werking van de parlementen. Op die manier zullen ze een groter aandeel in de algemene wetgeving krijgen en een meer efficiënte controle op de uitvoerende macht kunnen verzekeren.
- 86 | We versterken de participatie aan onze democratie via het aanmoedigen van burgerbegrotingen, het uitbreiden van het e-petitierecht en van de gelegenheid om te reageren op bepaalde wetgevende voorstellen.
- 87 | We gaan voor een sterkere verankering van kernwaarden en waarden van nationale identiteit uit de Belgische Grondwet in de internationale rechtsorde, zoals vrijheid van religie en levensbeschouwing, vrijheid van vereniging en vrijheid van onderwijs. Het Grondwettelijk Hof wordt een volwaardig Mensenrechtenhof met juridisch geschoolde rechters, dat samen met het parlement sterker moet bewaken dat bij de overdracht van nationale bevoegdheden aan internationale en supranationale instellingen geen afbreuk wordt gedaan aan onze grondwettelijke waarden van nationale identiteit en kernwaarden.
- 88 | Deze kernwaarden blijven ook verankerd in onze Grondwet, die enkel kan worden gewijzigd na tussentijdse verkiezingen en met een versterkte meerderheid. Voor de herziening van grondwetsbepalingen die betrekking hebben op de bevoegdheidsverdeling tussen de federale staat en de deelstaten, wordt een eenfasige procedure ingevoerd zodat deze voortaan in één en dezelfde beleidsperiode kunnen worden gewijzigd zonder tussentijdse verkiezingen, maar na een verplichte dubbele lezing binnen dezelfde beleidsperiode.
- 89 | We streven naar een meer efficiënte staatsstructuur die vertrekt van onderuit en uitgaat van duurzame samenwerking. We keren daartoe de logica bij toekomstige staatshervormingen om. We kiezen niet langer wat we apart willen doen, maar heel bewust wat we wél nog samen willen doen. In onderlinge dialoog leggen Vlamingen en Franstaligen op duurzame en positieve wijze vast wat ze gemeenschappelijk willen doen en hoe ze die gemeenschappelijke bevoegdheden op duurzame wijze financieren. De federale overheid wordt zo bevoegd voor de aangelegenheden die de Grondwet en de bijzondere wet haar uitdrukkelijk toekennen. Alle aangelegenheden die niet aan de federale overheid worden toegewezen, komen zoals in Zwitserland toe aan de deelstaten en de lokale besturen. Die manier van werken is constructiever en positiever omdat ze ons verplicht om na te denken over wat we samen willen doen eerder dan over wat we afzonderlijk willen doen.
- 90 | Naar analogie met Zwitserland, informeren de federale overheid en de deelstaten elkaar op voorhand over de regelgevende initiatieven die zij willen nemen. Om blokkering tegen te gaan en om meer soepele oplossingen mogelijk te maken, moeten de federale overheid en de deelstaten bevoegdheden kunnen overdragen bij samenwerkingsakkoord.
- 91 | De Senaat wordt vervangen door een Grondwettelijke Kamer. Deze is 50/50 samengesteld uit parlementsleden van de Kamer en de deelstatelijke assemblees. De Grondwettelijke Kamer is als enige bevoegd voor de Grondwet, de bijzondere wetten, de benoeming van magistraten van het Grondwettelijk Hof, van de Raad van State en van de afgevaardigden van de Hoge Raad voor de Justitie. Er wordt gestemd met een versterkte meerderheid.

92

We pakken de herhaaldelijke ellenlange federale regeringsonderhandelingen aan door een deblokkeringsmechanisme in te voeren. Indien de partijen er binnen een redelijke termijn niet in geslaagd zijn een regering te vormen, wordt er in de Kamer van Volksvertegenwoordigers in elke taalgroep een meerderheid gevormd, waarvan de federale regering de afspiegeling is. Als er ook op die manier na zes maanden geen regering kan worden gevormd, worden er automatisch opnieuw verkiezingen uitgeschreven.

93

We organiseren niet-gelijktijdige verkiezingen voor het Vlaams Parlement en de Kamer van volksvertegenwoordigers, zodat burgers het Vlaamse en federale beleid afzonderlijk kunnen beoordelen. Wie zich kandidaat stelt voor het Vlaamse beleidsniveau moet in geval van verkiezing ook daadwerkelijk dat mandaat op het Vlaamse niveau opnemen. Ook het omgekeerde geldt: wie verkozen is in de Kamer van volksvertegenwoordigers kan gedurende die beleidsperiode niet verkozen worden op het Vlaamse beleidsniveau.

8. Maak ecologie terug sexy!

- 94 | Zwerfvuil en sluikstorten zijn onaanvaardbaar. Daarom verhogen we de pakkans en de boetes. Producenten brengen vanaf nu enkel nog verpakkingsmateriaal op de markt dat herbruikbaar, recycleerbaar of afbreekbaar is. Statiegeld op plastic flessen en blik wordt ingevoerd.
- 95 | Pakjes mogen niet meer gratis teruggestuurd worden. De lichte bestelwagens waarmee online aankopen worden geleverd, veroorzaken immers mee files, verkeersongevallen, luchtvervuiling, en geluidsoverlast. We willen dat de volledige maatschappelijke kosten hiervan worden aangerekend. De invoering van een slimme kilometerheffing die de maatschappelijke kosten doorrekent voor bestelwagens kan hierbij helpen.
- 96 | Om op Europees niveau tegen 2050 klimaatneutraal te zijn, sluiten we geen enkele duurzame technologie uit. We blijven daarom onderzoek naar nieuwe generaties nucleaire technologie uitvoeren. Innovatieve, veilige, flexibele en kernafvalvrije kerncentrales kunnen in 2050 een element zijn in de energiemix. Om de bouw van deze centrales in België mogelijk te maken, willen we dat de wet op de kernuitstap wordt aangepast.
- 97 | Dat vluchten goedkoper zijn dan een treinticket Hasselt-Oostende is economisch en ecologisch onbegrijpelijk. We pleiten daarom voor een rechtvaardige belasting van het vliegverkeer met onder andere een kerosinetaks en een btw-heffing op vliegtickets. De extra middelen gebruiken we om te investeren in de uitbouw van snelle spoorlijnen op de hoofdassen in België en op de verbindingen met de buurlanden. We zetten in op een netwerk van hogesnelheidstreinen en nachttreinen om Europese hoofdsteden op het Europese vasteland te verbinden. De (nacht)trein wordt dan de logische keuze voor (internationale) verplaatsingen korter dan 1000 km. Daarnaast pleiten we voor een Europees verbod op korte afstandsvluchten.
- 98 | We willen energiezuinige verbouwingen voor iedereen haalbaar maken. Een formule van voorfinanciering gekoppeld aan verregaande ontzorging, kan een deel van de oplossing zijn. We doen dit door de maximale afbetalingsperiode van de lening beter af te stemmen op de reële terugverdientijd van de energetische ingreep. De lening kan dan gespreid worden terugbetaald met de besparing op de energiefactuur. Nadat de lening is terugbetaald, daalt de energiefactuur structureel.
- 99 | Lokale besturen zijn belangrijk om mee draagvlak voor hernieuwbare energie te creëren bij de bevolking. Ze moeten daarom mee kunnen genieten van de (economische) baten van dergelijke projecten op hun grondgebied. Hoe meer hernieuwbare energie wordt opgewekt in een gemeente, hoe meer middelen vanuit de Vlaamse Overheid de gemeente zal ontvangen.
- 100 | De maatschappelijke verwachtingen op vlak van milieu en klimaat worden steeds strenger en zijn een gigantische uitdaging voor de land- en tuinbouwsector en bij uitbreiding de gehele voedingsketen. Voor ons heeft een duurzame en diverse landbouw met lage milieu-impact, ongeacht de grootte of het verdienmodel van het bedrijf, een plaats in Vlaanderen. Om de internationale topositie van onze landbouwsector, gekenmerkt door een lage milieudruk, te versterken moeten we ook hoogtechnologische en innovatieve landbouw durven omarmen. We denken hierbij bijvoorbeeld aan de productie van kweekvlees, insecten en algen. Ook digitalisering, zoals bijvoorbeeld het gebruik van drones in de landbouw, zal leiden tot een beter management van meststoffen en watergebruik voor het opvolgen van de groei van gewassen.
- 101 | De verschillende maatschappelijke rollen die de landbouwsector op zich neemt, worden vaak nog niet voldoende erkend, noch correct vergoed. Extra maatschappelijke verwachtingen inzake milieubehoud zorgen voor heel wat extra kosten voor de landbouwer. We introduceren daarom nieuwe verdienmodellen (bv. carbon farming, waterberging, herstelboerderijen...) met mechanismen waarmee land- en tuinbouwers financieel beloond worden.
- 102 | We gaan voor een eengemaakt distributienettarief in heel Vlaanderen, want het is onrechtvaardig dat je voor hetzelfde elektriciteitsverbruik soms tot €150 per jaar meer aan distributiekosten moet betalen dan een buurtgenoot enkele straten verder, omdat die toevallig een andere distributienetbeheerder heeft.

- 103 Met een bouwshift verweven we woon-, werk-, winkel-, ontspanningsfuncties in de kernen. We zeggen stop tegen de ontwikkeling van nieuwe locaties voor baanwinkels en handelskilometers. Voor slecht gelegen bestaande baanwinkels voorzien we een uitdoofscenario. Zo gaan we de gevolgen tegen van lintbebouwing en ruimtelijke verrommeling, die zorgen voor een verlies aan open ruimte en leiden tot een gebrekkige efficiëntie in de organisatie van onze mobiliteit en aanleg van nutsvoorzieningen.
- 104 We gaan voor 15-minutensteden en 30-minutendorpen. Dat wil zeggen dat binnen stadskernen alle essentiële voorzieningen op 15 minuten fiets- of wandelafstand liggen. Tussen kernen mag de verplaatsingstijd met het openbaar vervoer maximaal 30 minuten bedragen. Vandaag is het nog zo dat zowel binnen steden als tussen dorpskernen de verplaatsingstijd met het openbaar vervoer vaak te lang is. Daarom kiezen mensen nog te vaak voor de wagen, ook al zijn er alternatieven.
- 105 Reizigers moeten hun fiets gratis kunnen meenemen op de trein. Elke trein moet uitgerust zijn met een wagon speciaal voorzien op fietsen. Nieuwe bussen moeten zo worden ingericht dat steps en plooi-fietsen altijd comfortabel mee kunnen. Op die manier maken we van combimobiliteit een realiteit.
- 106 We introduceren goedkopere tickets op het openbaar vervoer in de daluren en het weekend. Op die manier worden passagiersstromen beter gespreid in de tijd en wordt reizen met trein, tram of bus aangenamer en goedkoper. Momenteel is de totale hoeveelheid ritten en voertuigen van de NMBS en De Lijn immers noodgedwongen afgestemd op de passagierspieken tijdens de spitsuren. Dat brengt een gigantische kost met zich mee en resulteert in soms bijna lege treinen, trams en bussen in de daluren. Ook het koppelen van abonnementen op het openbaar vervoer aan parkeergelegenheid moedigt het gebruik van openbaar vervoer aan.
- 107 We creëren nieuwe open ruimte. Daarom moeten de overheden doelgericht woning kunnen opkopen. (bv bij verkoop of bij erfenis). Het betreft te slopen woningen die afgelegen zijn of in lintbebouwing staan.
- 108 We investeren in een toename aan natuur met hoge kwaliteit, overal en dicht bij iedereen en dit binnen de ruimtebalans van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Tegen 2030 willen we 40.000 ha extra in Vlaanderen onder effectief natuurbeheer. Zo investeren we ook mee in onze natuur en biodiversiteit.
- 109 We verplichten projectontwikkelaars bij de bouw van nieuwe (woon-)projecten om een minimale oppervlakte voor fauna, flora en water te voorzien. We noemen dit de groenblauwnorm. Zo maken we onze buurten weerbaarder tegen extreme neerslag, hittegolven en langdurige droogteperiodes. We geven als overheid het goede voorbeeld. Ook voor projecten van de lokale besturen en hogere overheden wordt dit opgelegd.
- 110 In de strijd tegen klimaatverandering is de omslag naar een circulaire economie een pure noodzaak. Als overheid hebben we met het eigen aankoopbeleid een belangrijke hefboom in handen om onze economie meer circulair te maken. Overheden moeten daarom circulariteit verplicht meenemen in de lastenboeken voor overheidsaanbestedingen en -aankopen.
- 111 Met de nutriscore voor voedingsproducten is het voor de consument een stuk eenvoudiger geworden om te zien welke producten gezond zijn en welke niet. We willen een gelijkaardig systeem invoeren, namelijk een duurzaamheidsscore, voor kleding en andere producten. Zo kan de consument een beeld krijgen van zowel de ecologische als de sociale impact van deze producten en meer bewust een duurzame aankoopkeuze maken. Dit dwingt ook producenten om dit beter in kaart te brengen en leidt tot minder verspilling. Op termijn moet dit ertoe leiden dat eerlijke handel een must is voor alle producten.
- 112 De integratie van elektrisch autodelen moet verplicht worden opgenomen in de voorwaarden van de omgevingsvergunning voor grote woningbouwprojecten. Een gedeelde wagen vervangt al snel 5 tot 10 privéwagens. Zo vermindert ook het beslag op het openbaar domein.

9. Gebruik de technologie, maar laat je niet gebruiken!

- 113 | Toegang tot internet is een basisrecht. We moeten toegankelijke voorwaarden voorzien voor een basispakket aan mobiel internet zodat elke mens kan deelnemen aan de digitale samenleving.
- 114 | Sociale mediabedrijven moeten een eigen effectief controlemechanisme hebben op haatspraak, racistische uitlatingen en doelbewuste verspreiding van desinformatie. Wanneer organisaties op basis van de Digital Services Act illegale content op sociale media melden, moeten de platformdiensten deze versneld behandelen.
- Organisaties kunnen voor het thema waar zij expertise in hebben, aangeduid worden als ‘betrouwbare flagger’, wat betekent dat zij prioriteit krijgen bij de behandeling van meldingen door de platformdiensten.
- Tot slot moeten platformen een toegankelijke procedure voorzien waarmee gebruikers illegale content kunnen aangeven in het land waar ze hun diensten aanbieden zodat deze content binnen redelijke tijd verwijderd wordt.
- 115 | In navolging van succesvolle initiatieven in de VS en het VK kan de overheid ‘Digital fellows’ aanstellen voor een afgebakende periode. Deze mensen of bedrijven krijgen de opdracht om duidelijk gedefinieerde digitale problemen op een innovatieve manier aan te pakken, zoals de digitalisering van overheidsprocessen of de introductie van nieuwe technologieën binnen de overheid.
- 116 | De overheid zet continu nieuwe stappen in het proces van digitalisering van haar werking. Data en informatie van burgers zijn essentieel in dit proces. Daarom heeft elke burger het recht om te zien welke persoonlijke informatie van hem/haar beschikbaar is via een toegankelijk portaal. De overheid gaat verantwoordelijk om met persoonsgegevens en is transparant over het gebruik van data.
- 117 | In deze tijden van snelle technologische verandering moet menswaardigheid het ijkpunt blijven. Technologieën die erop gericht zijn mensen te categoriseren volgens leeftijd, geslacht, geaardheid, etnische origine of politieke oriëntering hebben geen plaats in onze samenleving.
- 118 | We werken een toegankelijke en permanent uitgewerkte digitale roadmap uit, die in samenwerking met de academische wereld wordt opgesteld. Deze roadmap zet duidelijke doelen over de digitalisering van de samenleving voorop. Elke burger moet deze op een toegankelijke manier kunnen raadplegen via een digitaal portaal.
- 119 | Elke gemeente moet investeren in lokale digitale kampioenen (lokale digitale rolmodellen uit verschillende groepen) die digibeten gratis meenemen in de digitale evolutie op lokaal niveau. Via opleiding en publieke middelen ondersteunen we deze digitale beweging van onderuit en op maat van de lokale noden.
- 120 | Onze kinderen komen almaar jonger in contact met de digitale wereld en moeten hier veilig, kritisch en mediawijs kunnen in bewegen. Aanbieders van onlinediensten mogen geen technieken inzetten die kinderen onbewust psychologisch beïnvloeden met als doel het spenderen van geld, het delen van persoonlijke gegevens of het spenderen van meer tijd. Een controleorgaan op algoritmes van sociale media moet nagaan wat de impact is van beeldvorming die op sociale media wordt voorgespiegeld op het mentaal welzijn van kinderen en jongeren.

- 121 | Betalingen in digitale informatiediensten, inclusief games, moeten met leeftijdsverificatie en ouderlijke toestemming gebeuren. 'Lootboxes' waarbij kinderen geen inzicht hebben in wat ze kopen, moeten zonder uitzondering onder de gokwetgeving vallen en zijn bijgevolg illegaal voor minderjarigen.
- 122 | Vlaanderen moet als kennisregio zo snel mogelijk inspelen op de introductie van ontluikende technologieën bv. AI, Fintech, Blockchain. Door het openstellen van "sandboxes" (regelruwe omgeving) stelt de overheid proefdata beschikbaar waarmee bedrijven kunnen experimenteren binnen een veilige omgeving.
- 123 | Er moeten gespecialiseerde gerechtelijke kamers komen die digitale misdrijven met voorrang behandelen en snelrecht spreken. Bijkomend zorgen we voor de versterking en training van de digitale teams van de politie om zo het gevoel van straffeloosheid ten aanzien van digitale misdrijven tegen te gaan.
- 124 | We investeren in het gebruik van technologie en innovatie in het verkeer. We zetten in op meer technologisch-wetenschappelijk onderzoek naar verbeteringen van de verkeersveiligheid voor zachte weggebruikers zoals voetgangers en fietsers. Als concreet voorbeeld denken we aan het gebruik van vernieuwende materialen (kunststof, rubber) om de inbedding van tramsporen veiliger te maken voor overrijdende fietsers. Daarnaast willen we met dynamische snelheidsborden en handhaving onze verkeersstromen beter reguleren, bijvoorbeeld om files en filegolven te laten oplossen door het stroomopwaarts aanpassen van de maximumsnelheid.
- 125 | Digitale deconnectie is nodig omdat we vaak 24 op 24 en 7 op 7 geconnecteerd zijn. Dat zorgt ervoor dat de scheiding tussen werk, gezin en vrije tijd vervaagt. Dat biedt mooie kansen op flexibiliteit aan de ene kant, maar mogelijke keerzijdes zijn stress en het gevoel permanent beschikbaar te moeten zijn. Technologische vooruitgang zorgt ervoor dat thuiswerk voor veel meer mensen en in veel meer functies haalbaar is. De sociale partners moeten het recht op deconnectie vorm geven zodat dit tot op bedrijfsniveau wordt geïmplementeerd. Daarbij zijn we geen voorstander van een plicht tot deconnectie.

10. Europa, versterk ons in de wereld!

- 126 | We zorgen voor de productie en voorraad van strategische grondstoffen, geneesmiddelen en hulpmiddelen in de EU en in eigen land. Om grensoverschrijdende gezondheids crisissen zoals COVID-19 zo doeltreffend mogelijk te bestrijden, gaan we naar een ééngemaakte Europese crisisrespons.
- 127 | Tegelijk gaan we voor een gecoördineerde aanpak bij de beoordeling en prijsstelling van geneesmiddelen, waarbij we via Europese gezamenlijke aankoop medicijnen goedkoper maken voor alle Europeanen.
- 128 | Een eengemaakte markt en een monetaire unie kunnen niet blijven functioneren zonder convergentie van het sociaal beleid. We geven onze uitdrukkelijk steun voor een Europees minimumloon in functie van het nationale mediaaninkomen van de lidstaat.
- 129 | We streven naar de verdere uitdieping van de Europese digitale eengemaakte markt, gebaseerd op een transparant, open, eerlijk en mensgericht systeem. We geven maximale vrijheid waar dat kan, maar hebben strikte regels mét tanden waar nodig. Techreuzen of platformen die de sleutels tot het internet op zak hebben, worden verplicht om de markt open en eerlijk te houden met behoud van sociale rechten. De digitale markt staat volledig ten dienste van de mens als consument en werknemer. We pleiten voor een werknemersstatuut voor medewerkers van platformbedrijven zoals maaltijdleveringen.
- 130 | We gaan voor een gifvrij Vlaanderen in een gifvrij Europa. We willen resoluut naar nulvervuiling (door giftige stoffen) in lucht, water en bodem tegen 2050. Er komt een verbod op niet-essentieel gebruik van schadelijke stoffen en we bannen schadelijke hormoonverstoorders. Alle import aan Europese grenzen moet worden gecontroleerd op gevaarlijke stoffen. Vrijhandel mag geen vrijgeleide zijn voor schadelijke import vanuit het buitenland. Tegelijk controleren we aan de grenzen op vervuilende producten, zodat de strengere klimaatregels in de EU niet ondermijnd worden door import van vervuilende productie buiten de EU.
- 131 | Klimaatneutraliteit moet ons streefdoel zijn, waarbij alle sectoren bijdragen aan de vooropgestelde CO2-reductie. De maritieme- en luchtvaartsector moeten op gelijke manier worden behandeld als de andere transportsectoren over gans de Unie. Deze regel geldt voor alle vliegtuigen en schepen die aanmeren of landen in Europa.
- 132 | Voedsel en landbouwproducten waarbij in de EU verboden producten en/of productiemethodes werden gebruikt, moeten een importverbod krijgen. Alle producten die we invoeren moeten aan dezelfde voorwaarden en standaarden voldoen die we aan onze eigen landbouwers en producenten opleggen. Europa moet onze (jonge) landbouwers ondersteunen door het creëren van een gelijk speelveld, en wereldwijd duurzaam geproduceerde voeding promoten in de strijd tegen klimaatverandering.
- 133 | Vrijhandel is een bron van welvaart en jobcreatie, maar ons vrijhandelsbeleid moet bijgestuurd worden met het oog op zowel onze strategische belangen als op het nodige respect voor onze fundamentele waarden en mensenrechten. In het bijzonder streven we naar meer onafhankelijkheid en investeren we meer in relaties met betrouwbare partners. Voor haar energievoorziening moet de EU streven naar zowel klimaatneutraliteit als energie-onafhankelijkheid. Daarom gaan we voor een verhoogde productie van groene Europese energie en onafhankelijkheid van import van fossiele brandstoffen.
- 134 | Om onze veiligheid te garanderen is een intensere Europese samenwerking nodig. Dat kan door het oprichten van een Europees leger. Hiermee bevestigen en onderstrepen we dat Europa sterker moet staan binnen de NAVO. Door een Europese defensie worden de middelen efficiënter ingezet en versterkt, met als doelstelling de verhoging van de militaire capaciteit en geloofwaardigheid in de wereld.

- 135 | We benadrukken het belang van de rechtstaat en het respect voor mensenrechten, waaronder de LGBTQIA+ rechten. Daarom eisen we dat elke lidstaat deze respecteert als voorwaarde voor het verkrijgen van Europese subsidies.
- 136 | Op het vlak van migratie zullen we het altijd opnemen voor wie op de vlucht is voor haar of zijn leven. Maar de zorg en opvang van vluchtelingen moet gelijk verdeeld worden tussen alle Europese lidstaten, met eventueel sancties bij weigering. De toekenning van de beschermingsstatus voor vluchtelingen en de asielaanvraag gebeurt op Europees niveau, en de vluchtelingen worden eerlijk verdeeld tussen de lidstaten volgens een verdeelsleutel.
- 137 | Om de procedure voor asiel te vergemakkelijken worden centra aan de Europese buitengrenzen gebouwd zodat een duidelijk onderscheid tussen vluchtelingen en migranten (die geen nood hebben aan bescherming) kan gemaakt worden.
- 138 | Er zijn sterkere Europese kwaliteitsnormen nodig en beter afdwingbare garantieregels voor producten die via onlineplatformen van derde landen komen. We moeten naar Europese handelsovereenkomsten met ambitieuze en afdwingbare standaarden rond sociale, milieu- en klimaatrechten, mensen- en arbeidsrechten. Vrijhandel blijft de bron van Europese welvaart en samenwerking, maar niet tegen elke prijs en het mag geen excuus zijn voor de erosie van onze welvaart of de economische vooruitzichten van onze producenten.
- 139 | We willen de unanimiteitsvereiste in de Raad van de Europese Unie beperken tot een 3/4de meerderheid om zo de besluitvorming van de EU te bevorderen.
- 140 | We willen de democratische legitimiteit van de EU verhogen, en de bevolking meer inspraak geven op de besluitvorming. Het Europees Parlement moet in alle Europese wetgeving volledige wetgevende bevoegdheden krijgen, waaronder het recht op initiatief, amendering en intrekking. Ook de controlebevoegdheden moeten worden uitgebreid, zoals de introductie van een constructieve motie van wantrouwen.
- 141 | Het “Spitzenkandidaten”-systeem dient versterkt te worden: de grootste partij vormt een coalitie en nomineert de Commissievoorzitter. De kandidaat-voorzitters worden aangesteld via een democratische nominatie door de Europese partijen.
- 142 | We zijn fervente voorstanders van een kernwapenvrije wereld. We willen, met respect voor de aangepane engagementen als bondgenoot van de NAVO, op geloofwaardige wijze bijdragen tot vooruitgang in de multilaterale onderhandelingsprocessen op het gebied van nucleaire ontwapening en non-proliferatie. We zoeken in NAVO-verband actief naar gelijkgezinde staten zodat we het VN-Verdrag inzake verbod op kernwapens kunnen goedkeuren.

CDV
#dichtbijjou

VOLG ONS
@CDENV